AZEAC 10:26 95%
חזור
מוספים

* בן־דרור ימיני *

גם התקווה לא עזרה

צריך סבלנות, אנחנו נתגבר, אמר שר הביטחון בוגי יעלון. הוא צודק. כבר היינו במצב הרבה יותר מתסכל באינתיפאדה השנייה. היא הייתה הרבה יותר אלימה. והנסיבות היו שונות. היא התחילה לאחר שממשלת ברק־פרס־שריד־בן־עמי שלטה בישראל. הממשלה היונית ביותר בתולדות המדינה. הממשלה שהסכימה, לראשונה, גם למדינה פלסטינית וגם לחלוקת ירושלים. זה לא עזר. האלימות פרצה במלוא עוזה.

ישראל ניסתה הכל. היא עשתה תפנית היסטורית בפשרות שאימצה. ובעומק הוויתורים, עומק האלימות. לאחר שערפאת דחה את מתווה קלינטון, ישראל נגררה לעימות בידיים נקיות. זה לא היה קל. היה מפחיד לשבת בבתי קפה או לנסוע באוטובוסים. אלה היו שנים קשות ומתסכלות. אבל ישראל התגברה. היא ניצחה את הטרור.

מה שחשוב יותר לזכור הוא שהטענות ש"ייאוש גורם לטרור" לא עומדות במבחן המציאות, משום שגם הצעה למדינה ולתקווה לא עזרה. התגובה הייתה פיגועים ומכונות ירייה שריססו את שכונת גילה. וגם ההתנתקות, בהמשך, לא הובילה לשום רגיעה. יש ייאוש בצד הפלסטיני, אבל הייאוש הזה הוא פועל יוצא של אשליות שלא מתגשמות על הבסת ישראל. הייאוש הוא תוצרת עצמית, לא תוצרת ישראלית.

כוח בלבד לא יפתור את הבעיה, אמר סגן נשיא ארצות־הברית, ג'ו ביידן, שביקר השבוע בישראל. גם הוא צודק. גם יוזמה נדיבה של נתניהו לא תעזור, אבל ישראל זקוקה ליוזמה כזאת. היא כנראה לא תוביל לשלום; היא תוביל לחיזוק החזית של צדקת הדרך, וזו חזית חשובה.

יש קשר אמיץ ומרתק בין פעילי תג מחיר לבין ראשי בל"ד וחד"ש: בשני הצדדים עושים הכל כדי להבאיש את הצד שלהם, היהודי או הערבי, על כלל הציבור, ובעיקר על הציבור של המגזר הנגרר. הצהרת ההתנגדות של בל"ד וחד"ש להכרזה של מדינות המפרץ על חיזבאללה כארגון טרור, לוותה בנימוק המרהיב שחיזבאללה נגד הכיבוש, ולכן הוא ראוי לתמיכה.

חיזבאללה אכן מתנגד לכיבוש, אבל זו לא התנגדות לשליטת ישראל בשטחים; זו התנגדות לכיבוש תל־אביב ורמת־השרון. חיזבאללה הוא חלק מהשלטון בלבנון, תירץ מנכ"ל חד"ש את התמיכה בארגון. הוא צודק. חיזבאללה הוא הכוח החזק ביותר בלבנון. הוא בעצם השלטון. וחיזבאללה, כמו כל שלטון לבנוני לפניו, שותף למדיניות של אפרטהייד לכל דבר ועניין נגד הפלסטינים בלבנון. הפלסטינים שם, לפי כל קריטריון הומניטרי, יכולים רק לחלום על התנאים של הפלסטינים ביהודה ושומרון. הם סובלים מהגבלות בתחומי ההשכלה, הרחבת מגורים, חלק גדול מהמשרות בשוק העבודה ועוד. הם גם משוללי אזרחות. זה אפרטהייד שאף פעם לא היו נגדו הפגנות, ובטח לא "שבוע אפרטהייד".

אבל בל"ד וחד"ש בעד חיזבאללה.

ובכל זאת, יש הבדל בין חברי הכנסת לבין החוליגנים של תג מחיר: הראשונים הם מנהיגי הציבור הערבי, האחרונים לא עברו את אחוז החסימה. לבל"ד ולחד"ש אין שום עניין בפיוס. יש להם עניין רק בהעמקת הסכסוך. הם לא בעד הפלסטינים. הם נגד ישראל. לתשומת ליבם של גדודי ה"נאורים" שתמכו בהם בבחירות האחרונות.

יש ייאוש בצד הפלסטיני, אבל הייאוש הזה הוא פועל יוצא של אשליות שלא מתגשמות על הבסת ישראל. הייאוש הוא תוצרת עצמית, לא תוצרת ישראלית

רג'פ ארדואן, נשיא טורקיה, סגר את העיתון הנפוץ במדינה, "זמאן". לא היה צריך לספור עד עשר כדי לדעת שמישהו ישווה בין ארדואן לנתניהו. הראשון היה ככל הנראה רון חולדאי. הוא לא לבד. אלה שיש להם מונופול על חופש הביטוי הציבורי מתלוננים על סתימת פיות. מישהו הפריע לכם לומר משהו? אתם רציניים?

התקשורת הציבורית שלנו, זו שפועלת לפי דין, עמוסה בכתבים ובפרשנים שנשמעים יותר כמו דוברי מרצ מאשר כמו דוברי הליכוד. הם הרוב. הניסיון לצמצם את שטח השליטה של אחד מהם, רזי ברקאי, משעתיים לשעה, נתקל בצווחות של הקוקים הנגזלים.

תקשורת, גם ציבורית, צריכה להיות ביקורתית ונשכנית. זה בסדר, ובתנאי שיש מגוון קולות ולא קול אחד. מה שברור הוא ששערה משערות ראשו של אחד ממתעבי נתניהו בתקשורת הציבורית לא נפלה, אבל מופע האימים של ארדואן היה האות לעוד מופע בביינות, ולעזאזל העובדות. הן אף פעם לא בילבלו אותם.

ה"דיילי מייל" הבריטי דיווח השבוע שה־MI6 (המוסד הבריטי) והסקוטלנד יארד שלחו צוות מיוחד כדי להכין תיק על פשעי המלחמה של רוסיה במסגרת ההפצצות בסוריה. אזרחים רבים נפגעו. אין מספרים מדויקים. שר החוץ הבריטי, פיליפ המונד, אפילו שלח אזהרה לרוסיה.

זה מעניין. ייתכן שאכן בוצעו פשעים, ואין ספק שחפים מפשע נפגעו. העניין הוא שרק לפני חודשים הודיע שר ההגנה הבריטי, מייקל פאלון, על השעיית "חוק זכויות האדם" שמאפשר תביעות נגד חיילים בריטים על ביצוע פשעי מלחמה. זה לא תקין, הבהיר פאלון, שבמקום להתרכז במשימה, נאלצים החיילים המסכנים לחשוב על תביעות אפשריות בגין ביצוע פשעי מלחמה. ובכלל, התביעות הללו, על ידי תאומי "שוברים שתיקה" בבריטניה, עלות עשרות מיליונים לתקציב הממלכה. אז נמאס להם.

משהו כאן לא ברור. בריטניה א' פוטרת את עצמה מאחריות, כי אין לה כסף. בריטניה ב' מחפשת אחריות אצל רוסיה ומוציאה על כך הרבה כסף. וכמעט שכחנו: יש גם את בריטניה ג', שבמשך שנים מימנה את "שוברים שתיקה". בישראל. לא בבריטניה. שם אסור.

אין, פשוט אין גבול לאבסורד ולצביעות.

כשהייתי חייל, בשנות ה־70, למפקד הכפים שלי הייתה חיילת פילגש. אף אחד לא התרגש. הנורמות השתנו, וטוב שהשתנו. זה קרה בזכות מאבקן הנמרץ של נשים, או בעיקר נשים. יום האישה, לכן, הוא לא רק סיבה לקיטורים; הוא סיבה לחגיגה. פערי השכר עדיין גבוהים, אבל הם מצטמצמים. בהשכלה הגבוהה נשים הן הרוב. זה ימשיך להשפיע על שוק העבודה. אלה חדשות מצוינות. למה להתעלם?

החדשות הרעות הן שככל שחברה היא פטריארכלית יותר, כך היא מפגרת יותר. מוסלמים והינדים שהגיעו לבריטניה באותן שנים, כאותם אזורים, מצויים במעמד שונה לחלוטין משום שההינדים, עם צבע עור דומה לזה של המוסלמים, שינו את מעמד האישה. בפרמטרים רבים, כמו השכלה, הם עברו את הילידים הלבנים. יש גם מוסלמים שעברו שינוי, והם זוכים להישגים. אלה שממשיכים בריכוזי מייצרים קהילות שנותרות מאחור.

כך שמעמד האישה הוא לא רק תלוי מדינה. הוא בעיקר תלוי תרבות וקהילה. דיכוי נשים הוא הסיבה העיקרית לפיגור של העולם המוסלמי. לא קולוניאליזם ולא אימפריאליזם. מי שלא משחרר את האישה, אף פעם לא יהיה משוחרר. זה נכון גם בנוגע להבדלים בין ערבים נוצרים לערבים מוסלמים בישראל. הראשונים במצב הרבה יותר טוב. הסיבה העיקרית היא מעמד האישה.

צריך לומר את הדברים הללו, גם על שינוי וגם על דיכוי, כדי לעודד את השינוי, כדי לומר שהמאבק יכול להצליח, וגם כדי לומר שהדיכוי הוא לא רק בעיה של נשים. משום שנשים מדוכאות יוצרות גברים נחותים.

זה לא נכון רק למוסלמים. זה נכון גם לחזרה לאחור של ש"ס. היא הייתה ונותרה מתכון בטוח להשארת המזרחים מאחור. לתשומת לב הפמיניסטיות – קשה להאמין, אבל יש כאלה – שתומכות בש"ס בראש חוצות. ■

bdyemini@gmail.com

פיגוע הדקירה בפתח־תקווה ביום שלישי. גם יוזמה נדיבה של נתניהו לא תעצור את הטרור, אבל ישראל זקוקה ליוזמה כזאת

מבזקים > צה"ל תוקף יעדי חמאס ברצועה בתגובה לירי הרקטות מוקדם יותר